

T.C.
İZMİR
6. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2023/1171
KARAR NO : 2024/1422

DAVACI : MEHMED METİN BOYACIOĞLU
VEKİLİ : AV. TACETTİN ÇOLAK
-UETS[16181-81642-10760]

DAVALI : KARŞIYAKA BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. HÜSEYİN EKİN DURMUŞ
T.C. Karşıyaka Belediyesi - Bahriye Üçok Bulvarı No:5
Karşıyaka/İZMİR

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, Karşıyaka Belediye Başkanlığı tarafından, Karşıyaka Yalı Caddesi No:120-132 numaralı apartmanların önleri ile deniz kıyısı arasına, Anayasa Parkı arazisine, foseptik çukuruna bağlı paralı tuvalet ve 250-300 metre karelik alana, altı-yedi metre yüksekliğinde, apartmanların ve anıtın ilk iki-üç katlarının görüntüsünü kesen bir çay-kahve ocağı (kafe) yapıldığından bahisle anılan yapıların kaldırılması ve yerin eski doğal park haline dönüştürülmesi talebiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Karşıyaka Belediye Başkanlığının 09.03.2023 tarih E.150747 sayılı işleminin; hukuka aykırı olduğu, yaklaşık yedi metre yüksekliğindeki yapının üzeri ve yanları çirkin naylonlarla kapatılarak imar kirliliğine neden olduğu, Karşıyaka Belediye Başkanlığı tarafından (Encümen kararı olmadan) yapılan bu yapıların, bölgede yaşamını sürdüren apartman sakinlerinin; çevre kirliliği ve görüntü kirliliğine maruz kalmasına sebebiyet verdiği, foseptik çukuruna bağlı paralı tuvalet açık olmadığı süre zarfında, etrafta bulunan insanların sürekli tuvaletin çevresine tuvaletini yapmak suretiyle çevre kirliliğine sebebiyet verdiği, yine apartman sakinlerinin bu durum sebebiyle sürekli olarak müstehcen görüntülere maruz kaldığı, deniz manzaralı ve yalı olarak tabir edilen evlerinde; deniz manzarası görmeleri gerekirken, etrafa tuvaletini yapan insanlar ile 250-300 metre karelik alana kurulan ve imar planına uymayan yapıyı görmek zorunda kaldıkları, farklı günlerde, farklı zamanlarda maruz kaldıkları görüntülerin ve bu durumun toplum sağlığı ve ahlakını zedelediği, işlemin hukuka ve mevzuata aykırı şekilde tesis edildiği ileri sürülerek iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu tesisin Karşıyaka Belediye Meclisinin 01.09.2022 tarih ve 223 sayılı kararıyla İşletme ve İştirakler Müdürlüğü bünyesinde işletilmek üzere 'Anıt Çay Bahçesi' adıyla kurulduğu, tesisin kurulduğu alanın imar planına göre kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında, Atatürk, Annesi ve Kadın Hakları anıtının restore edilmeden önce deniz olan alanın doldurulması ile oluşan kısımda bulunduğu, yapıların tüm aksamlarının portatif olarak imal edilmiş çevreye ve sağlığa herhangi bir etki oluşturmayacak şekilde yapıldığı, söz konusu alanda vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamak üzere kafeden ayrı olarak yeşil alanın kenarına koyulan tuvalet konteynerinin modern görünümlü ve modüler olarak ihtiyaç dahilinde yapıldığı, söz konusu tesisin şehir suyuna bağlı olmasına rağmen portatif su deposu ile desteklendiği, tesisin pis su giderinin foseptik deposunda toplandığı ve atıkların vidanjör aracı ile çekilerek kat atık merkezine götürüldüğü, kamu hizmeti amacıyla yapılan tesisin toplum sağlığı ve genel ahlak kurallarını bozucu bir yanının olmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

T.C.
İZMİR
6. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2023/1171
KARAR NO : 2024/1422

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 6. İdare Mahkemesince, duruşma için önceden bildirilen 23.02.2024 tarihinde, davacı vekili Av.Tacetin Çolak'ın ve davalı idare vekili Av. Hüseyin Ekin Durmuş'un geldiği görülerek açılan duruşmada, taraflara usulüne uygun olarak söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek işin gereği görüldü:

Dava, davacı tarafından, Karşıyaka Belediye Başkanlığı tarafından, Karşıyaka Yalı Caddesi No:120-132 numaralı apartmanların önleri ile deniz kıyısı arasına, Anayasa Parkı arazisine, foseptik çukuruna bağlı paralı tuvalet ve 250-300 metrekairelik alana, altı-yedi metre yükseliğinde, apartmanların ve anıtın ilk iki-üç katlarının görüntüsünü kesen bir çay-kahve ocağı (kafe) yapıldığından bahisle anılan yapıların kaldırılması ve yerin eski doğal park haline dönüştürülmesi talebiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Karşıyaka Belediye Başkanlığının 09.03.2023 tarih -80000058-622.01-150747 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 'Belediyenin görev ve sorumlulukları ' başlıklı 14.maddesinde; " Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır.

....

(b).....sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; mabetlerin yapımı, bakımı, onarımını yapabilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihi dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir; cemevlerinin yapım, bakım ve onarımını yapabilir. Gerekğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir.

....

Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar.

Belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir." hükmü, "Meclisin görev ve yetkileri" başlıklı **18.maddesinde;** " Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır:... n) Meydan, cadde, sokak, park, tesis ve benzerlerine ad vermek; mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesine karar vermek; beldeyi tanıtıcı amblem, flama ve benzerlerini kabul etmek." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un "Belediye tasarrufundaki yerler" başlıklı **79.maddesinde ise;** "Diğer kanunlarla getirilen hükümler saklı kalmak üzere, mezarlıklar ile belediye sınırları içinde bulunan ve sahipsiz arazi niteliğinde olan seyrangâh, harman yeri, koruluk, dinlenme yerleri,

T.C.
İZMİR

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1171

KARAR NO : 2024/1422

meydanlar, bataklık, çöp döküm sahaları, yıkılmış kale ve kulelerin arsaları ve enkazı ve benzeri yerler belediyenin tasarrufundadır.

Belediye tarafından deniz, akarsu ve gölden doldurma suretiyle kazanılan alanlar, Kıyı Kanunu ve ilgili mevzuata uygun olarak kullanılmak şartıyla Maliye Bakanlığı tarafından belediyelerin, büyükşehirlerde büyükşehir belediyelerinin tasarrufuna bırakılır." hükmü yer almaktadır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7.maddesinde; "...d) Büyükşehir belediyesi tarafından yapılan veya işletilen alanlardaki işyerlerine büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan alanlarda işletilecek yerlere ruhsat vermek ve denetlemek

m) Büyükşehirin bütünlüğüne hizmet eden sosyal donatılar, bölge parkları, hayvanat bahçeleri, hayvan barınakları, kütüphane, müze, spor, dinlence, eğlence ve benzeri yerleri yapmak, yaptırmak, işletmek veya işlettmek" hükmüne, "Büyükşehir belediyesinin imar denetim yetkisi" başlıklı 11.maddesinde; "Büyükşehir belediyesi, ilçe (...) belediyelerinin imar uygulamalarını denetlemeye yetkilidir. Denetim yetkisi, konu ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeyi, incelemeyi ve gerektiğinde bunların örneklerini almayı içerir. Bu amaçla istenecek her türlü bilgi ve belgeler en geç onbeş gün içinde verilir. İmar uygulamalarının denetiminde kamu kurum ve kuruluşlarından, üniversiteler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından yararlanılabilir. Denetim sonucunda belirlenen eksiklik ve aykırılıkların giderilmesi için ilgili belediyeye üç ayı geçmemek üzere süre verilir. Bu süre içinde eksiklik ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, büyükşehir belediyesi eksiklik ve aykırılıkları gidermeye yetkilidir." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacı tarafından, Karşıyaka Belediye Başkanlığı tarafından, Karşıyaka Yalı Caddesi No:120-132 numaralı apartmanların önleri ile deniz kıyısı arasına, Anayasa Parkı arazisine, foseptik çukuruna bağlı paralı tuvalet ve 250-300 metre karelik alana, altı-yedi metre yükseliğinde, apartmanların ve anıtın ilk iki-üç katlarının görüntüsünü kesen bir çay-kahve ocağı (kafe) yapıldığından bahisle anılan yapıların kaldırılması ve yerin eski doğal park haline dönüştürülmesi talebiyle İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığına 09.02.2023 tarihli dilekçe ile başvuruda bulunulduğu, anılan dilekçenin İzmir Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığının 21.02.2023 tarih ve E.1244226 sayılı yazısı ekinde davalı idareye iletildiği, davacının başvurusunun Karşıyaka Belediye Başkanlığının 09.03.2023 tarih ve E.150747 sayılı işlemiyle reddi üzerine, anılan işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinin dava dosyasına sunulan bilgi ve belgeler ile birlikte değerlendirilmesinden; belediye tarafından denizden doldurma suretiyle kazanılan alanların, Kıyı Kanunu ve ilgili mevzuata uygun olarak kullanılmak şartıyla Maliye Bakanlığı tarafından büyükşehir olan yerlerde büyükşehir belediyelerinin tasarrufuna bırakılacağına hüküm altına alındığı, bu alanlarda denetime tabi olmak kaydıyla belirli koşullarda yapı yapılabileceği anlaşılmakta olup, söz konusu dolgu alanlarında yapılacak uygulamaların ise büyükşehir belediyelerinin yetkisinde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, dava konusu yapıların bulunduğu alanın, kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında, denizin doldurulması suretiyle kazanılan alanlar kapsamında olduğu hususunda ihtilaf bulunmadığı, İzmir Büyükşehir Belediyesinin tasarrufunda bulunan dava konusu dolgu alanı üzerindeki uygulamaların ise yine İzmir Büyükşehir Belediyesinin yetki ve denetimde

T.C.
İZMİR
6. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2023/1171
KARAR NO : 2024/1422

bulunması gerektiğinin açık olduğu, söz konusu dolgu alanının davalı idareye tahsis edildiğine ilişkin herhangi bir bilgi ve belgenin sunulmadığı görülmüştür.

Bu durumda, davacı tarafından İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığına 09.02.2023 tarihli dilekçe ile yapılan başvurunun İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından değerlendirilmek suretiyle bir işlem tesis edilmesi gerekirken, başvurunun davalı idareye yönlendirilmesi sonucu davalı idare tarafından tasarruf yetkisi kendisine ait olmayan alana ilişkin tesis edilen işlemde yetki yönünden hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 1.918,10-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte olan A.A.Ü.T uyarınca duruşmalı davalar için belirlenen 36.000,00-TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine, posta ücreti avansından artan miktarın talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30(otuz) gün içerisinde İzmir Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere, 21/10/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
GÖZDE KAAAN
101770

Üye
HİLAL ERTUĞRUL
165688

Üye
İBRAHİM GÜZEL
251635

YARGILAMA GİDERLERİ :	
Başvurma Harcı :	269,80 TL
Karar Harcı :	269,80 TL
Y.D. Harcı :	444,60 TL
YD İtiraz Harcı :	738,00 TL
Vekalet Harcı :	38,40 TL
Posta Gideri :	157,50 TL
TOPLAM :	1.918,10 TL

